

SZENTES és VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

●● Egyes lappéldányok kizárólag Schönfeld A. könyv- és papirkereskedésében kaphatók. ●●

Megjelen vasárnap és csütörtökön reggel.
Előfizetési ár:
negyedévre 1 forint 25 kr., felévre 2 forint 50 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
I. t. 306. sz., Sonnenfeld Sámuel úr házában,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyilvántéri közleményeket
a kiadóhivatal
mérésre eljuttatott árjegyzék szerint számít fel.

Mérkőzés előtt.

Ma két nap választ el bennünket a megyegyűléstől, melyen elől: ki legyen Csongrádvármegye alispánja? ki legyen a megyei közigazgatás új feje, vezető szelleme?

Párt fog állani párttal szemben; nem azért, hogy elvi harcot vívjon, hanem személyes küzdelemben és ez a körülmény sajátságos helyzeteket teremt, amelyek élénken világítják meg: mennyire súlydát nálunk a közéleti erkölcs.

E személyi harcban ha lapunk határozott állást foglalt is: az első perctől az volt törekvésünk és az marad mindvégig, hogy részünkről és azon párt részéről, amely mellett nyilvan állást foglaltunk, a tisztesség rigorózus lelkiismeretességgel megtartassék.

Eldfordulniak a párttól, mely ez ellen vétene; mely személyi harcba akár a vak szenvedélyt, akár tisztességtelen kortesfogásokat vagy olyan tényezőket akarna bevinni, olyanokkal alkudozni, akikkel egy hivatalos állás elnyeréseért — legyen az bár a legfényesebb, leghatalmasabb — a mulat után, önbecsérezete és karaktere megcsorbitása nélkül alkuba bocsátkozni nem lehet és — tisztesség okáért — nem is szabad.

Bizunk a pártban, hogy ilyen lejtőre nem lép, mely az erkölcsi süllyedésbe vezet; meggyőződésünk, hogy — bárki legyen Csongrádvármegye új alispánja, ha helyét híven, becsülettel akarja betölteni — ez alispáni székbe tisztán, a választó polgárok önkéntesen adott és nem kikönyörgött szavazataival kell ülnie, különben fenntarthatja ugyan magát ideig-óráig tisztében, de — mert állása alól már hivatalfoglalásával kikiltott az erkölcsi alap — soha sem lesz és nem is lehet kormányzatának időszaka a közjóra igazán áldásos.

Ilyen elvekkel megy az a párt, amelyet Csató-pártnak mondunk a keddi választás, a mérkőzés elé.

Nem kereste ez a párt soha a személyi harcot, tudatában van annak is, hogy az ilyenből kevés áldás fakad a közjóra: de rászorítva a személyes küzdelem terére, nem is tér ki előle, hanem igyekszik azt — a tisztesség szigorú megóvásával — becsülettel végigküzdeni, megóva higgadságát, nehogy a szenvedély legyen urrá fölötte és a harc ádáz fúriái láncukról elszabaduljanak.

Sok szó esett mostanában az úgynevezett megyei párt bomlásáról, új párt alakulásának szükségességéről, a közbéke helyreállításáról — szóval: olyan dolgokról, amelyek

alkalmasak zavaros helyzetet teremteni és a küzdelmet olyan térre vinni át, melyen a párt nyugalmát megóvni szinte lehetetlenség volna.

És bár csábító az alkalom, hogy minde nagyhangú kiszólásokat a kritika éles bonckése alá vegyük; bár érdekes volna, megvilágítani: miben és miként, milyen tényezők közrehatásával nyilvánul az a bizonyos pártbomlás, hogyan indul meg az új pártalakulás és milyen eszközök azok amelyekkel azt a szegény, agyonsanyargatott közbéket egyneműek helyre állítani vélik: — fent kifejtett irányelveinket szem előtt tartva, ezúttal ellenállunk a császnak, nehogy azzal vádoltassunk, hogy mi dobtunk egy kanócot a pártok közé és mi szabadítottuk fel a különben szunnyadó szenvedélyeket.

Egyet azonban kötelességünk meg a mérkőzés előtt határozottan konstatálni: hogy részünkről nem került pártbontó, nem történt semmi, ami egy új pártalakulást szükségessé tenné; hogy e párt igenis kellő érzékkel bír a közbéke megóvása és ahol megzavarva volna — annak helyreállítása iránt és hogy az alispáni, esetleg főjegyzői állás betöltésénél nemcsak nem kerestük, de minden erőnkkel elkerülni is igyekeztünk a személyes harcot,

TÁRSA.

Sulyomvölgy a parlamentben.

Korrajz.

Írta: KOPE.

(Folyt. és vége.)

6

Toll nem képes leírni, milyen hatással volt a beszéd befejező része az egész országháza, különösen pedig Sulyomvölgy népeére.

A gyűlés folytatásáról szó sem lehetett. A képviselők az elnöki emelvényhez tolongtak, sokan — pártkülönbség nélkül, a szónokhoz siettek, hogy kezeit melegen szorongassák.

A Sulyomvölgyi Igazmondó legalább így írta le, míg az országos lapok arról adtak hírt, hogy az elnök kénytelen volt az napról a gyűlés a következő napra elhalasztani, mert — mire Karvaly Sete János nagyszabású beszéde folytatásának végéhez ért, rajta, a szónokon, a ház egy süket jegyzőjén és a teremőrökön kívül egy lélek sem volt a képviselői padosorokban: a honatyák mind kiszökdöstek a büffébe, hogy az unalom elől meneküljenek és a kar-

zaton is csak Sulyomvölgy népe tartott ki rendületlenül, megerősítve pártunk büszkesége, Bandalaky Leonhárd úr és társai által.

Abban azonban úgy a Sulyomvölgyi Igazmondó valamint a fővárosi napilapok tudósításai összhangzóak voltak, hogy a Házból távozó Karvaly Sete Jánost a maga Haluska Jánosai olyan tomboló és tüntető tetszés-zajjal fogadták a kijárónál, amelyhez fogható soha egy képviselőt sem fogadtott.

A jó sulyomvölgyiek lelkesedése túlcápozt a forrponton. Mindenik első akart lenni, aki közel férközzék az ünnepelt férúhoz, egymás hegyin-hátán tolongtak hozzá, hogy öleljék, csokolják, meleg szeretetük minden külső jelével elhalmozzák és végre is annyira mentek, hogy önmagukat fogva a dicso férfiú elé, kinek kebelében egész Sulyomvölgy szive dobban, viték diadallal a két kék bakokhoz, hol ezúttal is fényes bürgepaprikás bankett varta a diszes tarsiasságot.

Mire a menet a hosszú úton a kijelölt helyre ért, ezereken meg ezereken csatlakoztak hozzá a fővárosi lakosság kíváncsi utcaközön-

ségéből, hogy végre is a közlekedés egészen fennakadt és lovasrendőröket kellett kirendelni a rend fentartására.

Lassan, méltóságtelesen hömpölygött tova a menet. A Karvaly Sete János elé fogott Haluska Jánosokat Kocsis Sándor avatott keze kormányozta, míg Bandalaki Leonhárd meg a fitos orrú honhölgyecske az ünnepelt férú jobbán és balján fogtak helyet, egy-egy karjukkal afonva büszkén hátraszeget nyakát.

Egyszer csak, előbb halkabban, majd mind erősebben, hogy végre az eget ostromolta dörgedelmes hangjával, megcsendült Sulyomvölgy népe ajkán a nóta, melyet aztán az egész menet uniszónó harsogtatott:

Sete János azt üzenté,
Kifordítva már a mente —
Aki nekünk ezt üzeni,
Mandátum a markát veri,
Képviselő lesz!

Kifordítva köpönyeged
Falba rugtad volt elvedet . . .
Előbb ósmameluk voltál,
De hogy hozzánk átparóltál
Megadtuk árát!

mint áldatlan korcskinövés a választói mozgalmaknak.

Szükséges ez a határozott kijelentés azért is, hogy bárhonnán, bárkíthol eredő minden olyan feltevést, mintha a Csató-párt béke- és pártegység-bontó volna, vagy a közbéke ellen törne, már csirájában elfojtsunk, minden ilyen esetleges vádnak élet vegyük.

És e részben nem elégszünk meg az egyszerű bár határozott kijelentéssel, hanem tényekre hivatkozunk.

Tény ugyanis, hogy lapunk f. évi 37 ik számában két alkalommal foglalkozunk az alispáni és főjegyzői állás betöltésének kérdésével. A vezércikkben és egy újdonságban.

Tény, hogy akkor, sőt később is nem csupán reményünket fejeztük ki a fölött, hogy a választás ezúttal minden küzdelem nélkül lesz megejthető, de rámutattunk a viszonyokra is — melyek e feltevést, reményünket igazolhatják.

Tény végül, hogy az első alkalommal a főjegyzőségre C i c a t r i c s Lajos dr. főszolgabíró tettük kombinációba és hogy ez a nevezett főszolgabíró tudtával történt, aki — legalább úgy mondta akkor — nem is gondolt arra, hogy az alispánságra aspiráljon és a főjegyzőségnél többet akarjon elérni.

Kifejtett elveinknél fogva nem kívánjuk ezúttal taglalni: miért változott meg a gondolata? miért nem maradt meg első elhatározásánál? és hogyan, kik által sodorotatott az alispáni pályázatba? De igenis konstatálni kívánjuk, hogy — ha történt vagy történni fog pártbontás, úgy akkor annak felidézésében a Csató-pártnak semmi része nincsen.

Ha dicsőség ez az úgynevezett pártbontás, ha erény számba megy — aminthogy olvastuk már ilyen értelmezését is: a Csató-párt nem kíván semmi részt e dicsőségből, nem is hatott közre illetén erényesség megte-

Vége-hossza nem volt a nótának, az éljenzésnek, a lelkesedés fenetikus kitérésének. Mint lavina — folyton növekedve számban, hangban és erőben hömpölygött tovább a menet a két kék bakokhoz, mely előtt a Böske konyhalány ünneplőbe öltözve, kezében hatalmas babérkoszorúval várta az érkezőket, hogy a nap hősét megkoszorúzza.

„Tisztolt nasságos honatya!” — kezdte a Böske az üdvözlő beszédet és kecskeméti dialektussal, hogy a menet a fényesen kivilágított vendéglő elé ért.

Ögyszörű honlány vagyok csak, de a szivemben nömös érzések lángja lobog, mint sparthertunkban a fenyő-szilánk. Ögy 10 hétre való babcsuszapjait fosztogattam mög, hogy babérkoszorút fonhassak dicső homlokodra. Lögyön neköd ez a hervadhatatlan koszorú örök emlékezet arra: milyen bürgepaprikást öttél dicsőségöd ünnepnapján a két kék bakok vendég-asztalánál.

Sokáig éljén benned és dobogjon Sulyomvölgy szíve, sokáig éljél magod is!

— Éljen! e-e-áll-jjen! hangzott fel ezernyi ezer torokból.

Sulyomvölgy népe a vállára kapta a

remtésénél; de, ha a t o k f a k a d b e l ö l e a köz javára: no akkor ebben még kevésbé érzi magát bűnösnek és el is hárit magától minden felelősséget.

E kijelentéssel tartozunk a párt-nak, tartozunk önmagunknak és a nagyközönségnek; mert az erény és közéleti erkölstelenség fogalmi ma-holnap annyira összekészülődnak nálunk, hogy tiszta látású, megvesztegethetetlen ítélőképességű ember legyen, aki a zagyva szövevényen eligazodik.

És e kijelentés után, tudatában annak, hogy pártunk semmit nem tett és nem is fog tenni olyant, ami a tisztességbe ütközzék; tudatában annak, hogy ez a párt a legvégsőig meg fogja övni férfias nyugalmát és nem engedi magát a szenvedelmek sikamlós terére ragadtatni: bizalommal tekintünk a keddi választások elé.

Nem becsljük túl saját erőnket, nem is kicsinyeljük az ellenfélét. Számba vesszük az esélyeket, az emberi gyarlóságot; számba azt, hogy minden választás: kockajáték bizonyos mértékben. De jó az úgy amelyet szolgálunk, nem viszünk a harcba nemtelen fegyvereket, ezért erős a bizodalunk, hogy győzni fogunk és a választásból Csató Zsigmond és Kelemen Béla kerülnek ki győztesül.

De volna bár másként, egy dolog bizonyos: hogy mi azután is maradunk, akik eddig voltunk: — — harcosai a jó ügynek, hű és éber őrei Csongrád megye és Szentes népe igaz érdekeinek.

A megtámadott tápéi mandátum.

Lapunk legutóbbi számában már hirt adtunk róla, hogy Rudnay Béla orsz. képviselő, a megtámadott tápéi mandátum vizsgáló biztosa a f. évi június hó 2-ára halasztotta el az e hó 24-ére kitűzött vizsgálat megtartását az okon, mert a kitűzött napon és időben a mandátum védője nem jelent meg.

Erre vonatkozólag most az alábbiakban közöljük a Szege di Napl ó közleményét,

lelkes honleányt, egy másik csoport Karvally Sete János alól kapta ki a földet és emelte őt magasra; így vonultak be a két kék bakok fényes helyiségeibe, hogy diszlakomához üljenek.

*

Lakoma fölött, a második fogásnál felemelkedett Dárdás Ferenc.

„Tisztelt és szeretett polgártársaim, felebarátaim!” kezdte felköszöntőjét.

— Halljuk! halljuk! hangzott mindenfelől. A csámcsogás egy pillanat alatt megszűnik és Gyékényes képviselője ünnepi csendben folytatta:

„Itt vagyunk együtt, megannyian Sulyomvölgy önálló gondolkodású független polgárai, hogy ünnepeljük a férfit, akiben megannyiönk szíve együtt dobban és aki ma morális jogérzetének méltó felháborodásával mutatott rá az országában sulyos speciálisan Sulyomvölgy-belügyi sérelmeinkre. Ellekesült mi érettünk, ellekesült annyira, hogy sutba vágva született ősmameluk-voltát, egy kis képviselői mandátumért beállott közénk függetlenségi 48-as nemzetipárti Ugronistának.

mely részletesen leírja: miért és miként maradt el a vizsgálat és — a legújabb megalapodáshoz képest — hol fog az megtartatni?

Szegedi laptársunk a f. hó 24-iki keletel így ír erről: »Ma találkoztak Szegeden a széképület bizottsági termében vizsgálóbiztos, vádló és védő ügyvédek, hogy keressék hát: micsoda folt esett a tápéi választáskor Sima Ferenc mandátumán, vagy hogy esett-e rajta olyasmi egyáltalában? Rudnay országgy. képviselő vizsgálóbíró az éjél, a mandátum védelmezője azonban egy félnapot késve, csak ma délben érkezett Szegedre. Délelőtt 9 óra után jelentek meg a széképület bizottsági termében Rudnay Béla országgyűlési képviselő, a vád képviselőben Nagy Dezső dr. helyettese: dr. Papp Dezső, Kelemen Béla dr. főszolgabíró és még többen a kerületből. A vizsgálatba azonban bele se fogtak és azt határozták a délután 1 órakor megjelent Hets Ödön ügyvéddel együtt, hogy a vizsgálatot elhalasztják és nem Szegeden, hanem Dorosmán tartják meg.

A mai konferenciáról és annak eredményéről különben a következő tudósítást vetjük: Sima Ferenc megtámadott mandátuma ügyében elrendelt vizsgálat megkezdése mára volt kitűzve. A vizsgálatot azonban, melynek megejtésére Rudnay Béla országgyűlési képviselő Szegedre jött, elhalasztottak részint azért, mert a Sima Ferenc védője, dr. Hets Ödön a délelőtt folyamán meg nem jelent, de főképen azért, mert az iratok rendezése után kint, hogy a vizsgálatnak Szegeden való megejtése nehézségekbe ütköznék. Harminc dorosmai tanu lesz ugyanis ez ügyben a lapok által már ismertett 3 kérdésben kihallgatandó, kiknek Szegedre való idézése a vizsgálatot meghosszabbítana.

A mandátumot megtámadók részéről Nagy Dezső dr. budapesti ügyvéd helyett Papp Dezső dr. szegedi ügyvéd jelent meg a tápéi kerületből Kelemen Béla főszolgabíró, kik egyetértőleg belenyugodtak a vizsgálat elhalasztásába. Ezen határozathoz Sima Ferenc védője, a délután 2 órakor megjelent Hets Ödön dr. budapesti ügyvéd is készséggel hozzájárult, annál is inkább,

Ti tudjátok, mert ti voltatok a tanúi annak: mit meg nem próbált, hogy ne kelljen kiforgatni a köpönyegét.

Próbált alispán lenni: megbukott; próbált polgármester lenni: annak se kellett. A zsarnok hatalom leszorította őt mindentérről, oda kényszerítették egy hitvány vármegyei arvaszéki elnökséghez, de a tehetség, a zseni, a lángész kitor és eget kér — és mert csak általunk emelve juthatott be a kért egekbe, hát kellett trugnia a morálisságot és jogérzetét úgy szabályozni, hogy az összhangban legyen a mi kizárólagosan szabaddalmazott szabályozható jogérzetünkkel.

Jól tudom: azért zarándokoltatok fel tisztelt és szeretett polgártársaim, Budapestre, hogy tanúi legyetek a mi első parlamenti diadalunknak; lássátok és halljátok: mint moroszoljuk szét ellekesült szívünk önálló és független érzésének hatalmas kitérésével az átkos kaurmányt, mely egy zsarnok főispánt ültetett a nyakunkba, aki legjobbjainkat egy ártatlan éjjeli zenéért elcsapatja és nem akar szemet hunyni még az olyan

mert képviselje érdekében különben is az említett körülmények miatt szintén halasztást akart proponálni. Rudnay képviselő és Hets még a delutáni vonallal elutaztak.

A vizsgálat megejtésére új határidő fog kitűzteni. Ugy értesülünk, hogy már most a vizsgálat színhelye Dorozsmára helyeztetik át s a vizsgálat körülbelül a jövő hó elején veszi kezdetét.

Más forrásból vett értesülésünk szerint — mint erről már korábban hírt adtunk — a vizsgálat nem bizonytalan időre, hanem a f. évi június 2-ára halasztatot csupán el.

Kereskedelmi szakoktatás.

Szentes, 1892. május 29.

Aki tanügyi viszonyainkat ismeri, bizonyára készségesen fogja kiállítani a bizonyítványt, hogy Szentes város, mint erkölcsi testület, rendkívül magas pótdíját figyelembe véve, sokat, mondhatni erején fölüld az oktatásügyre; de viszont — ha elfogulatlan bíralatot akar mondani az áldozás mikéntje fölött — nem zárkozhat el a bíraló azon kijelentés elől sem: hogy amit a tanügyre áldozunk, nem mind egészen észszerűen van az áldozva.

Akárhogy állítanak is az ellenkezőjét: az az egy kétségtelen, hogy Szentes túlnyomóan földművelő község, hogy e mellett a városban mintegy 700—800 iparos, azonfölül ma már elég számbavehető kereskedőosztály, de elenyészlően csekély számú úri rend van. Es dacára városunk e pregnans gazdalkodó jellegének: oktatásügyünk fejlődése nem felel meg annak a fokozatos rendnek, melyet ez a jelleg szinte megkövetel.

A népoktatásról egyenesen átugrunk a középiskolára, mely tanulóit tudományos pályára kell, hogy előkészítse és a polgári rend szükséges iskolák nélkül szűkölködik; nincsen polgári fiúiskolánk, ahol azok nyernének elméleti oktatást, akik nem indulnak tudományos pályára, hanem egy iparig megtanulásával vagy kereskedéssel akarnak jövőjüket megalapítani.

Igaz, ha ki iparos vagy kereskedő akar lenni: e pályákra léphet 2—3 vagy 4 gimnáziumi osztályt végezve is; de ne feledjük, hogy a gimnáziumi oktatás mar az alsóbb osztályokban is sok olyan tantárgyat ró a tanulóra, melyeknek a gyakorlati iparban vagy kereskedelemben mi hasznát sem veszi és hogy ezek a human tantárgyak más olyan tantárgyaktól rabolják el az időt, melyeket a gyakorlati ipari és kereskedelmi pályákra

készülőeknek fokozott mértékben elsajátítani multhatatlanul szükséges. És mert a gyakorlati életpályákra előkészítő ilyen iskolában szűkölködünk, innen van, hogy iparos- és kereskedő-tanoncaink túlnyomó része közvetlenül az elemi népiskola végzetével lép ezen pályákra, hová nagyon kezdetleges és fogyatékos tudást vívén magukkal, természetesen csak a legszorgalmasabbak, az önképzettséget iránt kellő érzékkel bírók küzdhetik fel magukat arra a színvonalra, amelyet a mai kor már a képzett iparostól és kereskedőtől is méltán megkövetel.

E kis fejtegetéssel nem azt akarjuk mondani, hogy már most zárjuk be az oly nehezen és annyi áldozattal alkotott főgimnáziumunkat, mely — rövid fennállása óta — méltán örvend az egész vidéken a legjobb hírnévnek és hogy e helyett már meg polgári fiúiskolát létesítsünk.

Főgimnáziumunknak van hivatása és azt teljesen be is tölti. Lerombolni ma, amit tegnapi alkottunk és amire városunk — mint önálló alkotásra — minden időkben büszke lehet: a legnagyobb dőreség volna.

Visszont meg kétségtelen, hogy ma, amikor e tanintézetünkre, a polgári leányiskolára és a népoktatásügyre általában annyit áldozunk, még csak gondolunk sem szabad arra, hogy egy polgári fiúiskola létesítésével teljesen kitalítsuk azt a hézagot, amely oktatásügyünkben az elemi népiskola és a főgimnázium között tátong. Ez fölülmulná anyagi erőnket és tudjuk, hogy Szentes bizonyos ridég büszkeséggel zárkózott el a kormánysegély igénybevétele elől, mindent amit alkot csak önmagának akarván köszönni, a saját erejével megteremteni.

Azonban — ha e hézagot teljesen nem tölthetjük is be, ha egységes keretbe nem foglalhatjuk is — a fokozatosság elvével — oktatásügyünket, egy dolog kétségtelen: hogy a hézagot éreinktől telthetően megszüntetni — kötelességünk és gondoskodnunk kell olyan intézetről, mely ha nem is tölti be teljesen az űrt, de legalább, egységesebbé teszi a keretet.

Nevezetesen gondoskodnunk kell arról, hogy az ipari vagy kereskedői pályára lépő, akár csak elemi iskolákat, akár 1—2 gimnázialis osztályt is végzett fiúk e kenyérpályákon nyomban megtalálják azt a továbbképzést, amelyre multhatatlanul szükségük van, hogy mesterségükben vagy a kereskedésben számottevő erőkké váljanak.

E továbbképzést pedig az alsó fokú ipari és kereskedelmi iskolák adják meg, amelyeknek tanterve éppen ilyen tanuló szellemi érétéhez van megszabva és egy kis szorgalommal jórészt elsajátíthatják

a szakismereteken kívül mind azt, amit különben — mielőtt életpályát választhatnának volna — a polgári fiú iskolákban kell valamit megtanulniok.

Hiszen van erről nálunk kellően gondoskodva; fogják mondani.

Ott van az iparostanoncok ismételő iskolája, kitöltia az keret hézagát.

Igaz, hogy van iparostanonc-iskolánk, az is igaz, hogy itt a kereskedő-tanoncok is oktatásban részesülnek, mert — alsófokú kereskedelmi iskola híján — kénytelenek ez iskolába beiratkozni. De a baj éppen abban rejlik, hogy ezt a két dolgot: ipari és kereskedelmi szakoktatást összekötöttük, ez utóbbinak nem csupán hátrányára, hanem egyenesen vesztére és romlására is.

Mert más elméleti és gyakorlati ismeretek azok, amiket egy iparostanoncok és ismét mások, amiket a kereskedő-tanoncnak kell az iskolában elsajátítania, ha azt akarjuk, hogy az előbbiből értelmes, szakavatott mester, az utóbbiból számottevő kereskedő váljék, és ezen ismereteket együtt egy közös iskolában tanítani: merőben képtelenség.

Amig városunk kereskedelme nem érte el mai fejlettségét, amig e körülmény folytán a kereskedő-tanoncok létszáma nem érte el a törvényes fokot, mely a várost — mint erkölcsi testületet — ilyen alsófokú kereskedelmi-iskola felállítására kötelezi: jobb híján szükségképpen be kellett érniük és be kellett érniük a kereskedőknek is azzal az esküdienssel, hogy a kereskedő tanoncok az ipari iskolában nyerjék továbbképzésüket.

Azonban évek óta szerencsésen változtak kereskedelmi viszonyaink, évek óta megvan városunkban a törvényes létszámú kereskedő tanoncz, hogy bennünket egy külön alsófokú kereskedelmi iskola felállítására törvény erejével is kötelezhessenek és ha mindmáig ki is történik e kötelezettség elől, ha erre mindmáig — az illetékes hatóság túrelmes elnézése folytán — nem kényszerítették is a várost: a kereskedő osztály, mely jelenleg aranyban járul a közterhek viseléséhez, jogosan megkövetelheti, hogy végre a kereskedelmi szakoktatás az iparosiskolák alól emancipáltassék és a kereskedő tanoncnak a város — a törvényes követelményeknek megfelelően, alsó fokú kereskedelmi iskolát állítson.

Megkövetelheti pedig annyival inkább, mert az iskola létesítése, a számbavehető erők hatatos összemüködése mellett, nem ró a városra elviselhetetlen terhet és nem veszi áldozatkészségét erejét meghaladó mértékben igénybe.

Tudjuk, hogy T e r g i n a Gyula dr. kir. tanfelügyelő behatóan foglalkozik ezen eszme megvalósításával; tudjuk és hírt is adtunk róla, hogy ez irant legutóbbi itlétekor egy szűkebb körű bizottságot is hitt össze, ahol nem csupán az iskola létesítésének eszméje képezte megbeszélés tárgyát, de gyakorlati irányban is történt számvetés: mennyi évi kiadással jarna ilyen alsófokú kereskedelmi iskola létesítése és miből volnának e költségek fűződenők?

A tanfelügyelő ez irant már előzetesen érintkezésbe lépett a szegedi kereskedelmi és iparkamarával és ott biztatást nyert, hogy a kamara évi 100 frttal segélyezné a létesítendő új szakiskolát.

Itt van a kereskedő-íjak egylete 50 pártoló taggal, kik évenként 4—4 frtot, összesen tehát 200 frtot fizetnek. És minthogy az egylet egyik célja a kereskedelmi szakoktatás, bizonyára nem fog késni — e pártoló tagsági díjakból legalább 100 frttal segélyezni az iskolát.

Meg vágyunk róla győződé, hogy önálló kereskedelmi is régóta szükségét érzik már ilyen iskola létesítésének és hogy kész örömmel áldoznának arra annyit, amennyi egy-egy tanonc után önként ellavallt és mérsékelt — mondjuk 5—5 frt — tandíjból reájuk esik. Ez űton is bejőnne, 30 tanonc után számítva — 150 frt.

A tanfelügyelő az értekezmeny kiállításba helyeztet még 300 frt kormánysegélyt is célra, ha a város ilyenért folyamodik.

Minthogy pedig az iskola összkölts az első évben csak 850—860 frtot tenn Szentes várost e költségből mindössze

égo
e ki,
alig

hasznatlanságra sem, amilyen egy volt polgármesternek hivatalos hanyagsága és kötelességmulasztása.

Nos hat, jelen voltak az országban szeretet-tisztelet képviselőtársam: K a r v a l y S e t e János szűzbeszédem, hallottatok: miket mondott, láttatok: mint húzta meg magát az átkos kaurrmány e l l e k e s ű l t szavainak kemény csapásai alatt, szívüket vágya is betélt, mert kétszer vontatok magatokra einőki rendreütasítást.

Most hát utazatok háza békén. Ne várjátok be az én beszédemet, mert előre jelentem, hogy annak elmondása két-három hetet fog igénybe venni és nem mondok egyebet, mint tisztelt barátom és képviselőtársam, csak bővebben lében csesztem fel keblem elilleksülését.

Beszédemet külön fűzetes lenyomatban megkapja Sulyomvölgy népe úgy is. Utazatok hát békén. És ha hazáérték, ám kiáltssa lelkesülten egész Sulyomvölgy népe: éljen Karvaly Sete János, éljen Dárdás Ferenc, éljen a biztonsági szeppel ellátott, szabályozható morális jogérzet!

Eljen! rivalta rá a bankettező Sulyomvölgy. A poharak összeesndütek, folyt a

bor alá a gégeken és általános nagy búcsü-ülkezés zárta be az emlékezetes lakomát, mely után Sulyomvölgy Haluska Jánosai, képviselőik kíséretében a központi indulóházba vonultak ki, hogy, Dárdás Ferenc parancsához képest, hazá utaznak.

*

Mikor pedig a derék Sulyomvölgy népe hazaért, K o e s s i s Sándor uram ő kegyelme a portájára befurdulva, egyenesen az istállónak tartott.

És ott sorra ölegetvén, cirógatván két kenyérkereső jószágát, beszélt nekik illetén szerelmes szavakat:

— No edes jószágaim, sok pézt kerestem eddig életemben alkotmányos úton, alkotmányjogi szempontból tekintve, sokat is láttam már. De amit most átéltem Budapestben, no, olyan eddig még nem volt soha: H e j t e, de nagy kár is, hogy magammal nem vihettelek, kedves jószágaim. Bizony-bizony nagyon emeltétek volna a két kék bakok h o l v a l o kivonulásunk díszét.

200 frt terhelné; olyan összeg, amely — még a tanügyért eddig hozott nagymérvű áldozatot figyelembe véve, sem jöhet számba, ha vele egy hézagpótló olyan tanintézetet létesíthetünk, amelynek megteremtése elől továbbra jól ki sem térhetünk.

Az iskola létesítése érdekében egy előkészítő bizottság alakult és ez a bizottság — úgy tudjuk — ma fogja első értekezletét tartani.

Szives figyelmébe ajánljuk az itt címondottakat, figyelmébe ajánljuk ezeket a városi képviselőtestületnek is és hisszük, hogy nem magyarázunk siket füleknek, hisszük — hogy egy kis jóakarattal — ez az iskola már a jövő tanév nyitásával megkezdi áldásos működését.

Ujdonságok.

Szentes, 1892. május 29.

— **Személyi hir.** Zsilinszky Mihály főispán tegnap délután érkezett haza fővárosi útjából.

— **Emlékeztető.** Csongrádvármegye törvényhatósági bizottsága a f. hó 31-én, kedden délelőtt 10 órakor kezdi meg rendes évnegyedes közgyűlését, amelynek kiváló érdeket kölcsönöz az alispán- esetleg főjegyzőválasztás. A közgyűlést megelőzően, hétfőn délelőtt az állandó választmány, délután pedig a számonkérészek gyűlésez az alispáni elfogadóteremben.

— **Rekvium Klapkáért.** 1848-iki szabadságharcunk egyik legdicsebb tábornoka: Klapka György elhunytá föltött érzett gyászunk impozáns módon adott kifejezést városunk társadalmának minden rétege. Az elhunyt tábornok emlékezetének szentel: gyászisteniszteleten, melyet a helybeli 1848/49-iki honvédek egylete rendezett, színültig telt a róm. katolikus egyház díszes temploma, melynek középhajója előterében volt felállítva a fekete ravatal, körülöbögva viaszgyertyák fényétől, díszítve az elhunyt tábornok megkoszorúzott arcképével, honvédszti csáköval és keresztbe tett karddal. A ravatal koporsóján ezenkívül két óriási cserkoszorú volt, melyek egyikét, széles nemzetiszin selyem szalaggal a honvédegylet helyezte a ravatalra, amelyet talpatánál is díszes virágfűzér font át. Az ünnepségre résztvevők: a megyei tisztikar Stammer Sándor alispán, a városi tisztikar Tasnády Antal dr. polgármester, a járásbíró Gál Sándor kir. járásbíró vezetésé alatt, továbbá az első 48-as népkör, mely a testületi zászló alatt vonult fel és a II-ik 48-as népkör fekete gyászlobogó alatt. Az 1848-iki öreg honvédek szintén testületileg és gyászlobogó alatt vonultak a gyászünnepre, elhelyezkedve a koporsó két oldalán, hol diszruhás megyei hajdúk álltak díszőrséget. A padsorokat díszes és nagy közönség foglalta el. Valamivel 9 óra után megcsendült a sekrestye csengetyűje és a nyomban felhangzó ünnepes orgonahangoknál Ulár István dr. apát-plebánus két képlánja és a ministránsok kíséretében járult a föltár elé, mire kezdetét vette az ünnepes gyászmise. Mezei Mór róm. katolikus kántor gyönyörű alkalmi éneke egyik lélekemelő része volt az isteniszteletnek, amelynek végén a plebánus beszélt a koporsót, mire a kegyeletcs közönség ünnepi hangulatban, sendben eloszlott.

— **Szépirodalmi mellékletünk** mai szávkötekező érdekes tartalommal jelent meg. Klapka György és Teleki gróf arcképe; Udvar és 50 év előtti történelmi vázlat;

»Az utolsó lombokhoz» Mátyás Lajos tól; »Az élethű regény» rajz Pálózzai C-től; »A lászalla...» költemény Firnstall Károlytól; »A hite karcolat Thury Zoltántól; »Nem jött tovább» költemény Feleki Sándortól; »Tehetség» beszélgetés Kabos Edéttől; »A költő fája» költemény Beöthy Lászlótól; Fejtörő. Képek: »Erdekes látvány» és »Eletre halálra»

— **Majális.** Az evangélikus jótékony nógylet meglehet elégedve első ilyenmű kíséreltével: a f. hó 26-án sétahangversennyel rendezett majálisa erkölcsi és anyagi tekintetben olyan kitűnően sikerült, mint ritka ily alkalommal, jelentékeny jövedelmet hozva a jótékony-cérra. A délutáni sétahangversenyre — mint ezt ünnepnapon másként várni sem lehetett — csak úgy tödült ki a közönség, annyira, hogy a rendelkezésre álló belépőjegy kevésnek bizonyult és végre, 6 ótától esti 7-ig már díjtalanul mehettek be a népkertbe mindenki. Maga a népkertnek a hajdani vígadó épülethez vívó útja gyönyörűen volt színes lampiónokkal és tégelymécsekkel feldíszítve és mikor esti nyolc órakor minde lampiónokat, mécseket felgyújtották: valóban gyönyör volt a fasorban járkálni. Fél 9 óra tájban este kezdett gyűlni a balázó közönség. Eleinte csak szállingózva 1—1 család, hogy a tágas és kitűnő izéssel díszített terem szinte kongott, de aztán mind sürűbb rajokban, úgy hogy »10 óra tájban már fullasztóra vált a hőség és a terem szűknek kezdett mutatkozni a vendégek befogadására, kiknek soraiban ott láttuk Zsilinszky Mihályt úrnó ó méltóságát, Stammer Sándor alispánt, Fekete Márton társ. főigazgatót családjával és többeket városunk előkelőségei közül. 9 óra után felharsant a zene és onnantól a fiatalaság hévvel ropta a táncot hajnalig, míg a nem táncolóik a szabadban terített asztalok mellett vigadtak.

— **Pártértekezlet.** A f. hó 26-án d. e. tartottak értekezletet a főjegyzőválasztás kérdésében a Csató-párti megyebizottsági tagok a vármegyének 35. számú szabályait, hogy közös megállapodással foglalva állást e fontos kérdésben, a hozandó határozatot tudathassák Fekete Márton m. biz. taggal, mint a f. hó 22-én gyűlésezett szűkebb körű pártatlan értekezlet összehívójával. Közölték ez értekezletből, hogy a Cicatricis-pártiak részéről az alkalommal felvetett a kompromisszum kérdése, mely szerint Cicatricis Lajos dr. vissza vonná alispáni pályázatát az estre, ha a Csató-párt kötelezettségét vállal, hogy nevezett főszolgabíróra szavaz a főjegyzőválasztásnál. Ez ajánlatot az összes párttagok elé terjeszteti, volt a csütörtöki értekezlet célja, melyen a Csató-pártiak, köztük csongrádiak is szép számban jelentek meg. Az ajánlat előterjesztésben, többen szóltak hozzá a kérdéshez, alig egy-két kivétel mindannyian olyan értelemben, hogy ez az ajánlat, mint elkésett, feltétlenül visszautasítandó. A párt nem is gondolt arra kezdetől, hogy Cicatricis Lajos dr.-nak a főjegyzőségben ellenjelöltet állítson, ez elhatározásra csak akkor jött, mikor nyilvánvaló lón, hogy a nevezett nem főjegyző, hanem alispán akar lenni és voltaképpen ezen állásra pályázik; hogy egyidejűleg a főjegyzőségre is pályáznai fog, ezt akkor — mikor a Csató-párt szintén állított főjegyzőjelöltet, e párt egy tagja sem tudta bizonyosan és most azt a jelöltet elejteni akarni egy kompromisszum kedvéért: erkölcsi képtelenség. A pártértekezlet ezek képest, 4 szó ellenében az összes szavazatokkal, határozatképpen kimondta, hogy az ajánlatot visszautasítja és nem egyesül.

— **Mulatózó tisztviselőik.** A városi tisztviselő is csak ember, akárhogyan van mostanában minden közgyűlésen kitéve a nyilvános dorongolásnak. Ha pedig ember, hát akkor nem csupán igével, de olykor-olykor hüssal, no meg egy kis józú itókával is él, szereti a társas összejöveteleket, a koronként való mulatózást, amikor kering és fel is dől a bujdosó pohár. Így bizonyítják ezt be a városi tisztviselőik, akik tegnap az epreskertbe rándultak ki úgy hivatalos óráik zárta után, hogy kedélyes családias vigalomban töltöttek el egy tavaszi éjszakát. — Az epreskert valamikor a majálisok hivatalos helye

volt, hol nem egy vidám diákmultság esett hajdanában. Bizonyosan jól út hát ki a városi tisztviselőik ott tartott családias lakomája is.

— **Az alispán nyugdíja.** Sima Ferenc és két társa vállalkoztak rá, hogy megfölebbezik a megyei törvényhatóság legutóbbi rendkívüli közgyűlésének azon határozatát, mely a nyugalomba vonuló Stammer Sándor kir. tanácsos alispánnak, érdemei elismeréséül, nem az alispáni székben eltöltött szolgálati időre eső, hanem egész fizetésére szóló teljes nyugdíjat szavazott meg. A főbebezés, minthogy a határozat fölülbírlás végett úgy is felterjesztendő volt, nyomban a belügyminiszterhez terjesztetett fel, ki is a f. hó 25-én kelt rendeletével a főbebebezt elvetvén, a közgyűlés határozatát azon kikötéssel hagyta helyben, hogy az a jövőre precedensül ne tekintessék és a teljes nyugdíj, úgy — ahogy azt a törvényhatóság megszabta, kizárólag a lelépő alispán érdemeinek elismeréséül szolgál.

— **Alsófoku kereskedelmi szakiskola** létesítése tárgyában hitt össze ma délelőtt 10 órára Tasnády Antal dr. polgármester egy szűkebb körű értekezletet a polgármesteri hivatalba. Az új szakiskola célját lapunk más helyén kimerítően és behatóan fejtegettük. Az új iskola hivatva van oktatásügyünkben nagy hűzogat pótolni, a nélkül, hogy a város adófizetői újabb áldozat-hozattal terhelné. Épp ezért ajánljuk az éltrelváló eszmét e helyütt is az illetékesek figyelmébe.

— **Évzáró ünnep.** A Szentes- városi főgimnázium felsőbb osztályainak Horváth Mihály körre-e ma délután 4 órakor tartja idei működésének évzáró ünnepét a főgimnázium dísztermében. Az ünnep nyilvános, szavattal és felolvasásokkal, valamint a jutalomdíjak kiosztásával összekötve és a kör vezetője: Pólyai Ferenc főgimnáziumi tanár ezúton is meghívja az ünnepben leendő részvételre az egész közönséget.

— **A betegsegélyező pénztárak** most országoszerző folyamatban levő szervezkedése alkalmából aktuálissal bír egy most megjelent ki fűzet, mely a betegsegélyezési törvény végrehajtására és életbelépésére vonatkozó legfontosabb miniszteri rendeleteket összegezi, a kevésbé fontosakat pedig tömören ismerteti; közli ezenkívül a segélypénztárak mintalapzabályait s a kezelési könyvek és legfontosabb nyomtatványok mintáit. Szóval: e fűzet nélkülözhetetlen mindazok számára, akik a segélypénztárak létesítése körül működnek. A fűzetet Gelléri Mór, az orsz. iparegyesület titkára (Budapest új-útca 4. szám.) állította össze; a kinél egyes példányok 40 kr-ául (a törvény magyarázatoss kiadásával együtt) 80 kr-ául megrendelhetőek akár magyar, akár német kiadásban. Nagyobb megrendeléseknél a testületek és gyárak jelentékeny kedvezményeket élveznek. A fűzet Dobrowsky és Franke kiadásában jelent meg s minden könyvkereskedésben is kapható. — Kapcsolatban ezzel említjük meg, hogy a szegedi kereskedelmi és iparkamara területén alakuló ilyen kerületi betegsegélyező pénztárak egyikének kerületi székhelye Szentes lesz és hogy Nyíry Gyula iparhatósági biztos, a tanács mint iparhatóság megbízásából már minden előkészületet megtett a betegsegélyező kerületi pénztár mielőbbi létrehozására.

— **Kaszálók bérbeadása.** Szentes város alsó- és felsőcsordajárásán, a legeltetésre ki nem váltott területek egy-egy holdas részletben a f. hó 30-án és 31-én, továbbá június 1—2 és a következő napokon fognak a helyszínen egyszeri kaszálásra bérbeadni. Az erre vonatkozó hirdményt lapunk mai számában találják az érdeklődők.

— **Táncpróba.** Rácz János, előnyösen ismert táncantónó próbálatat rendez növendékeivel a f. évi június hó 6-án, II. t. 189. szám alatt levő saját lakása udvarán emelt díszes sátorban. A derek táncantónó és növendékei e próbájára felhívjuk a mulatni szeretők figyelmét.

— **Sétahangverseny.** A visszajött Lehotai Kis Bandi vezetés alatt álló első cigányzenekar séta-hangverseny rendezésére május 2-én délután 5 órakor a tül a kurcai népkertben. Belépti díj nincsen és ki-ki annyit ad a kitett tányérra, a mennyit akar. Derék cigányzenekarunk e vállalkozását melegen ajánljuk a közönség figyelmébe.

* **Pannónia szálloda Budapest.** Ezen szálloda tulajdonosa szállodáját az eddigi chablonoktól eltérve, egész újonnan átalakította és majdnem 2-szerre akkorrá kibővítette, és örömmel konstátálhatjuk, hogy ez alkalommal olyan finom műtérzést és jó izlést tanusított, melyek a nézőt nagyon kellemesen meglepik. Az összes vendégszobák tágasok és ubutorral vannak ellátva. A lépcsők és lépcsőház szintén nagyon elegáns és kényelmes. Nagyon díszes tül kert. Említésre méltó az étterem, tágas termekkel, melyek egész jögesen a főváros egyik díszét képezik. Kelemes köteleseget vélünk tehát teljesíteni, midőn a pünkösdi ünnep és a koronázási ünnepélyek alkalmából a fővárosba randuló közönség figyelmét ezen szállodára felhívjuk.

KÖSZÖNETNYILVÁNTÁS.

A szentesi evangélikus nőegyletnek f. hó 26-án megtartott majálisán, a jótékony célra tekintettel, jelentékeny felülfizetések történtek, nevezetesen: Zsoldos Ferencné 2 ft 60 kr., Bányai József, Dósa Béla, Kis Sándor, Petrovics Soma, dr. Mátéffy Pál, Székely László, Schön Sándor, Jurenák Béla, Danielisz Károly, Kolpaszky Mihályné, D. Kozák György, Csúcs Lajosné, Sűgár Armin, Fekete Márton, Dósa György, Csillag Arminné, Kass Gusztáv, Erdélyi Ödön 1—1 ft, Sárdi Mihályné, ifj. Zsoldos Ferenc, Moskovics Oszkár, Kristó N. János, Hankiss János, Halász Szabó Lajos 2—2 ft, Hankiss Károlyné 3 ft, Mojszik Lajos, Mahr Kázmér, ifj. Sárdi Mihály 1 ft 50 kr., Bánfalvi Lajos, Ábaffy László, Kotvan Sándor, Kolpaszky Lajos, Brüll Ferencz 50—50 kr., Klein Árpád 40, Joó Károly 30, Gerőcz Lajos, 20 kr. A mikor a nevezett hölgyek és urak e 43 ft 50 kr. felülfizetését hálásan nyugtatom egytelünk nevében, melynek pénztára javára a majális 150 forintot gyümölcsözött, a tekintetes városi előjárásagnak a terem és egyebek készséges átengedéseért, — a rendezőségnek, nevezetesen dr. Suicz Lajos, Schön Sándor, ifj. Sárdi Mihály, Salling Géza urak és társaiknak kifejtett buzgóságukért, nemkülönben a nagyérdemű közönségnek kitüntetett felkarolásáért legmélyebben érzett köszönetem nyilvánítottam.

Szentes, 1892. május 27-én.

Petrovics Soma
egyleti titkár.

MEGHÍVÁS.

A »Csongrádmezei kör« f. hó 29-én, ma d. u. 2 órakor a városi közgyűlési teremben rendkívüli gyűlést tart, melyre a t. tagok tisztelettel meghívattak.

Az elnökség.

MEGHÍVÓ RENDKÍVÜLI KÖZGYŰLÉSRE.

A szentesi iparos ifjak képző és segélyező egylete f. évi június 6-án (Pünkösöd második napján) délelőtt 10 órakor egyleti helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, melyre az egyletnek minden tagját ezennel tisztelettel meghívom.

Szentes, 1892. május hó 26-án.

Petrovics Soma,
egyl. elnök.

Tárgyak:

1. Határozathozatal az egylet feloszlására, miután eddigi alapon többé a törvény értelmében fenn nem állhat.
2. Kimutatás az egyletnek pénztári vagyvonaáról s egyéb inogásairól.
3. Intézkedés az egylet vagyvonaának hova fordításáról.
4. Indítvány új önképző vagy közművelődési egylet alapítása iránt.

Irodalom.

A »Vasárnapi Ujság« koronázási emlékszám. A »Vasárnapi Ujság« június 6-iki száma a koronázásnak 25 éves évfordulója alkalmából rendkívül megnagyobbított tartalommal, teljes 4 iven fog megjelenni, a koronázásra vonatkozó számos illusztrációval, melyek jó része a koronázás alkalmával egyidejűleg készült, de még eddig nem volt közléte. E szám több mint 30 képpel lesz illusztrálva s e képek 16 oldalán többet fognak betölteni, úgy hogy ez emlékszáma — egy egész terjedelmes füzet, — gazdag kiállítás tekintetében is ritkítani fogja párját irodalmunkban. A »Vasárnapi Ujság« e száma külön is kapható lesz, egy példány 40 kr.-jával.

Az Athenaeum Kézi Lexikona. A tudományok enciklopédiája különös tekintettel Magyarországra. Szerkesztő: Dr. Acsády Ignác. Budapest 1892. Tizenhatodik füzet. A kitünő vállalat új füzetére a H. betűnek van szentelve s a Hajnóvesztő — Homlokesont közti anyagot tartalmazza. Mint minden eddigiről, úgy a mostaniról is csak a legteljesebb elismeréssel nyilatkozhatunk, mert a munkában oly gazdag s oly kiválóan magyar anyag van felhalmozva, minőt eddig a legnagyobb magyar lexikon sem nyújtott. Az új füzetet a számos Hajo-cikk (szám szerint 20) nyitja meg; nagyobb cikkeik még Hajszalcsövesség, Halak, Halandóság, Hallás, Haller, a Hangcikkek, Hanság, Hargita, Harminczéves haború, Hartenau Sándor, Határ-ídő ügylet, Határvédék, Havaria, Hazassági cikkek, Helyi érdekű vasút, Herceg, Hernád-Gölnicvölgyi hegység, Héttéves haború, Heves vármegye, Hohenstaufen, Hohenzollern, Holtkéz, Homér, stb. A legkülönbözőbb hasznos ismeretek óriási anyaga van e füzetben is felhalmozva, még pedig népszerű, könnyen érthető előadásban, úgy hogy a vállalatban a szakértő s a művelt közönség szélesbb rétegei egyaránt nélkülözhetetlen segédkönyvet nyernek. E füzet is gyönyörűen van kiállítva és két remek műmelléklettel díszítve. Egyik a többszínű díszített remek kettős színes táblája, a másik Budapest legújabb térképe. A képek is hasznosak, szépek és tanulmányozó hazai érdekük. Összesen 40 füzetet fog terjedni; egy füzet ára 30 kr. A legcélseztűbb 20—20 füzetre hat frtjával előfizetni, mely pénz az Athenaeum kiadóhivatalához Budapestre küldendő. Kapható különben minden könyvkereskedésben is.

Ápolónók felvétele. A magyar vöröskereszt egylet folyó évi július hó 1-én új betegápolónói tanfolyamot nyit az Erzsébet-kórházban. Az uredésben levő 11 helyre minden kifogástalan erkölcsű nő 20—40 életév között pályázhat, ki kellő minősítéssel bír.

A folyamodványhoz, mely legkésőbb folyó évi június 18-ig terjesztendő be a magyar vöröskereszt-egylet központi igazgatóságához (Budapest, IV. korona-herceg útca 2.) a következő okmányok csatolandók: a) keresztlevel, illetőleg anyakönyvi kivonat; b) ha az illető kiskorú vagy férjzett, beelégzése a férjnek, szülőöknek vagy gyámnak; c) erkölcsi bizonyítvány, mely vidéken az illető lelkesíti hivatalból, nagyobb városokban egyszerűsminde az illetékes hatóság által is kiállítandó; d) hiteles bizonyítvány arról, hogy magyarul és esetleg németül beszélni, írni, olvasni tud, s kellő fel fogási képességgel bír; e) hatósági bizonyítvány a folyamodó családi viszonyairól és foglalkozásáról; az is igazolandó, hogy folyamodó előéletét hol töltötte; f) egészségi és himlőoltási bizonyítvány.

Azok, kik mint betegápolónók a »vöröskereszt« szolgálatába kívánnak lépni, kell, hogy szabad akaratból, erkölcsi jobb meggyőződésből, hivatászerűleg lépjenek e néhez, de magasztos életpályára, hogy a betegket nem-, osztály- és valláskülömbőség nélkül türelemmel, gyengédséggel, teljes odaadással ápolják békében, haborúban, járványok idején egyaránt. Az egyleti igazgatóság a beérkezett kérvények közül az alkalmasoknak látszókat kizemeli, s az illetőket felvételi vizsgára meghívja.

A vidékről berendelt folyamodók felvételük esetén útiköltség megtérítésére tarthatnak igényt. A vizsgán egészségesegeknek és elegendőképp értelmeseknek talált nők egy havi próbaidőre felvétetnek. Ezen próbaidőnap alatt a tanuló bármikor kiléphet az egylet kötelekéből s viszont a kórházi igazgató által rövid úton elbocsátható. Az egy havi próbaidő után a tanuló gyakornoknak felvétetik s tartozik ekkor magát kötelezni, hogy magát az alapszabályoknak feltétlenül aláveti, és hogy a 6 hónapi tanfolyamon kívül még 2 évig mint próbaápolónó és 3 évig mint rendes ápolónó az egylet szolgálatában marad. Ennek biztosítására tartozik az ápolónó mindenkori fizetésének 1/4 részét az egylet pénztárában visszahagyni s a levont összeget gyümölcsöztetve csak azon szolgálati idő betöltése után kapja ki, a melyre nézve az egylettel szemben kötelezettséget vállalt.

A gyakorlati és elméleti kiképeztetés 6 hónapig tart; az előadásokat a kórházi igazgató és az orvosok tartják. E tanfolyam befejeztével a tanuló vizsgát tesz és annak eredményéhez képest vagy mint próbaápolónó nyer alkalmazást, vagy a további szolgálatát alól felmentetik. Vizsga teendő továbbá a 2 évi próbaidő leteltével, a midőn is siker esetén a próbaápolónó rendes ápolónóvé nevezetik ki.

A tanfolyam alatt az első hónapban a tanuló teljes ellátásban, a többi 5 hónapban ezen kívül ruházatban és havi 5 ft fizetésben részesül. A próbaidőről fizetése a teljes ellátáson kívül 100—120 ft évenként. A rendes ápolónóknak szorgalmához, ügyességéhez és szolgálati éveinek számához képest 120—240 frtnyi évi fizetés és teljes ellátás jár. Megbetegedés esetén az ápolónó az Erzsébet-kórház II. osztályán díjmentesen gyógykezelte. Tíz évi szolgálat után a rendes ápolónó, megbetegedés esetén, nyugdíjra tarthat igényt. Ha az ápolónó szolgálatának teljesítése közben éri oly szerencsétlenség, mely szolgálati képтелenségét von maga után, még akkor is nyugdíjra tarthat igényt, ha még nem szolgált teljes 10 évet.

Oly férjcs nők és özvegyek, kiknek kiskorú gyermekeik vannak, az ápolónói kötelekbe rendszerint nem vehetők fel; kivételnek csak azon esetben lehet helye, ha a gyermekek fenntartásáról és neveltetéséről minden tekintetben gondoskodva van és ezt a folyamodó teljes hitellelsgéggel be is tudja bizonyítani.

Vasúti menetrend.

Budapest—h. szt. márton—szentesi vonal.

Budapest—Szentes.

Budapestről indul 8 ó. 25 p. reggel, 9 ó. 30 p. éjjel. Szolnokra érkezik 11 óra 28 perc délelőtt, 12 óra 35 perc éjjel. Szolnokról indul 11 óra 47 perc délelőtt, 3 óra 51 perc éjjel. Szentesre érkezik 4 ó. délután, 8 óra 13 perc reggel. **Szentes—Budapest.** Szentesről indul 5 ó. 35 p. éjjel, 12 óra 05 p. d. u. Szolnokra érk. 9 óra 44 p. d. e., 4 óra 17 p. d. u. Szolnokról indul 11 óra 22 p. d. e., 4 ó. 47 p. d. u. Budapestre érkezik 1 óra 20 perc d. u., 8 óra 40 perc éjjel.

NYILTTÉR.*)

Eljegyzési értesítés.

Értesítetnek ezúton, minden más tudósítás helyett, az összes rokonok és ismerősök arról, hogy: **dr. Greiner Zsigmond** úr Budapestről eljegyezte **Rozner Hermina** kisasszonyt.

Szentesen, 1892. május hó.

*) E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Hirdetmény.

Szentes város tulajdonához tartozó alsó és felső csordajáráson tehát legeltetésre ki nem váltott területekből, — nevezetesen a felső járáson 101 hold, f. é. máj. 30-án, az alsó járáson 500 hold, máj. 31-én, június 1—2 és következő napjain d. e. 8 órakor, d. u. 2 órakor kezdve, a helyszínén tartandó szóbeli árverésen egy-egy holdas részletekben, azonnali fizetés mellett egyszeri kaszálásra ki fog adatni.

Venni szándékozók a helyszínére ezennel meghivatnak.
Szentes, 1892. május 28.

NAGY IMRE,
tanácsnok.

Horgony-Pain-Expeller.

Ezen rég jónak bizonyult bedor-
zólélet osz. közvény, tagozag-
gátás stb. ellen legjobban ajánlatjuk
a t. cz. közönség figyelmébe. Egy
üveg ára 40 és 70 kr. és a legtöbb
gyógyszertárban kapható.

Csak horgonnyal valódi!

REGEDÉI

tisztán alkalikus
SAVANYÚVIZ,
a legjobb asztali és üdítő ital.
Kitünően bizonyult, köhö-
gés, torokfájások, gyomor- és
hólyag-katarusnál.
Prospektusok minden elár-
sító helyen, valamint a
RADEIN-I
fürdőigazgatóságnál,
STAJERORSZÁGBAN.
— Ügynökök kerestetnek —

Az Első Alföldi Cognac Gyár

Halász Ferencz és Társa Kecskeméten
ajánlja minden fajú Cognac gyártmányait, különösen az orvosi
tekintélyek által kellemes és gyógyhatású itálnak elismert

Gyógy-Cognacját,

mely palaczkokban kapható Szentesen:

Robiczek Gáborné úrnó, Ifj. Kovács Sándor, Szénássy Fe-
rencz, Burian József, és Szépe Károly urak üzletében

10-6

WALLA JÓZSEF
cementárú-gyára, építési
anyagok raktára
Budapest, VII., Rottenbiller-u. 13.

Vállalkozik:
GRANITTERAZZO,
BETONITRÁZÁSOK,
OSATORNÁZÁSOK,
SZÖKÖKUTAK,
CZEMENT-LAPOK és
MOZAIKLAPOKKAL
KÖVEZÉSEK
elkészítésére stb.

Raktárt tart:
KERAMIT-LAPOK
KELHEIMI-LAPOK
METLACHI LAPOK,
TERRACOTTA-ÁRUK,
KÖFEDÉLÉP,
TÜZALLÓ TÉGLAK,
KEMÉNT-RAKVA-
NYOKBÓL stb.

Gyári raktára a
gardenai Portlandi
cement és vízhat-
lan mész-gyárnak.

KÖVÉNYACCSÓVÉK

Gyári raktára a
gardenai Portlandi
cement és vízhat-
lan mész-gyárnak.

Máriazellii Gyomorcsépek

gyógyszerien hatnak gyomor bajoknál, nékülözhetetlen és általánosan ismeretes
léni és népszerű.
A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgöngyöség, bűzös lehellet,
teljesítőség, savanyú felbőgés, hasmenés, gyomorécs, felesleges nyálkákivá-
lasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörögés, széklet.

Hathatos gyógyszernek bizonyult feljebbírási, a mennyiben ez a gyom-
mortal származott, gyomortulterhelésnél ételkél és italokkal, gilliszták, májbajok
és hámröhlés-nél.

Enlített boloknál a **Máriazellii gyomorcsépek**
évek óta kitünően bizonyultak, a mit száz meg száz bizo-
nyítvány tanusít. Egy kis üveg ára használati utasítással
együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi drakár:
Török József gyógyszerháza
Budapest, Királyi utca 12 sz.

A vedjegyet és alárást tüzetesen tessék megtekint-
teni! Csak oly csépeknek tessék előfordítani, melyeknek bur-
kolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával
C. Brady és ezen szavakkal: „Valódiságát bizonyítom”.
A **Máriazellii gyomorcsépek** valódián kaphatók.

Kapható:
Szentesen Várady Lajos gyógyszerész úrnál.
Kun-szt.-Mártonban Szilárdy Károly és Re-
metey Dezsó gyógyszerész uraknál.

Pannonia szálloda

Budapest, kerepesi-út 7. szám.

Megnyitás f. é. június 1-én.

Ezen elsőrangú szálloda, mely nagy közkedveltségnek örvend, egész ujon-
nan renováltott és a legelőnyösebb és a legelegánsabban atalkittott.

Ezen szálloda a t. c. utazó közönségnek minden megkívánt kényelmet nyújt
és a legmagasabb igényeknek is megfelel. A szobák villanyos világítással vannak
ellátva és a szobaárak láthatóan ki vannak függesztve. Nagyon elegáns **olvasóterem**
és **fürdőszobák**, úgyszintén felvonó gép (lift, villamos szerkezet) vendégeim kényel-
mére berendezettek. A fényes téli kert Budapest legszebb és legnagyobbjai közé
sorozható és díszes **chambres separeesi** által kitünik, ezáltal a főváros egyik látvá-
nyosságát képezve.

Ezen szálloda a főváros legszebb pontján a központi indóház és nyugati
palyaudvartól egyenlő távolságra fekszik a lovasút mentén, ennek egyik megállóhelyén.

Ezen szálloda elegáns éttermében a legkitünőbb ételek és italok szolgál-
tatnak ki és egy ujonnan berendezett kávéházzal is van egybekötve. Kérném tehát
n. é. vendégeimet a nekem eddig tanúsított jóindulatot ezúttal is fenntartani és
törekedni fogok ezt továbbra is kiérdemelni.

Kit. tisztelettel

GLÜCK FRIGYES,
szálloda-tulajdonos.

Megszo-
dólsai cím

Dreher Antal-féle kiviteli
palacksör

DIETRICH és GOTTSCHLIG

B U D A P E S T

vagy DREHER ANTAL Kőbánya.

Csakis teljesen lelepedett, tehát tükörszerű
kiviteli sör széküldése, folyton friss üveg tol-
tesben, a minőség hamisítatlan volta mellett
kezeség vállaltatik.

Nagybani fogyasztóknak jelenté-
keny árengedniény.

Árjegyzékek mindenfelé ingyen és bérmentve

Miután gyakran megtörténik,
hogy idegen készítményű és gyön-
gebb minőségű sörök „D r e h e r
A n t a l kiviteli sör” cím alatt
forgalomba hozatnak, a t. c. Dre-
her-féle kiviteli sör fogyasztók-
nak a hatóságilag oltalmazott üveg-
címkét, melyen a **Dietrich és
Gottschlig** név okvetlen kell,
hogy rajta legyen, kiváló figyelmükbe ajánljuk.

Figyelmeztetés!

6-6

WEITZER JÁNOS.

Gép-, waggongyár és vasöntöde részvénytársaság Aradon.

Ajánlja szolgálatait a nagyérdemű közönségnek, **vasöntvény tárgyak elkészítésére, építkezési és másféle célokra**; elvállal továbbá vas- és fémöntvények, **kovácsolt alkatrészek elkészítését**, nyersen vagy munkálva, gépek vagy más iparvállalati használatra, a beküldött vázlatrajz vagy minta szerint.

Átvesz továbbá: teljes **gépek és készülékek** elkészítését, **mezőgazdasági, erdészeti, bányászati célokra** stb., úgyszintén **járművek** elkészítését, **vasutak, erdő- és iparvasutak számára**.

Nagyobb javítások mozoonyok (locomobil), másféle mezőgazdasági vagy segédgépeken stb. stb. helyben, gyárunkban, vagy pedig szükség esetén, egy szerelő kiküldése által, a színhelyen a leggyorsabban eszközöltetnek.

Költségetések ingyen és bérmentve kaphatók.

13-13

Hirdetmény.

Ő császári és apostoli királyi felségének
1892. január hó 8-án kelt legfelső elhatározása folytán ezenmel megindították a
XVI. magyar kir. államsorsjáték,

melynek tiszta jövedelme

a „Magyar Hirlapírók nyugdíjintézete”, a székelyudvarhelyi „Mária Valéria” gyermekkert, az országos közegészségi egyesület, samaritanus bizottsága, a fűmői gyermekmenház, a vagyonatlan m. kir. hivatalnokok özvegyei és árva részére alakított alap, a mármaros-szigeti közoktató, a Temesvárot tervezett közoktató, a budapesti általános politikáinak egyesület és a munkácsi közoktató javára fog fordítatni.

E sorsjáték összes 3435-ben megállapított nyereménei az alább következő játéktér szerint 180,000 forintra rúgnak és pedig:

1 főnyeremény	60,000 forintal.	} 4-os adó- mentes ma- gyarországi földtulker- mentesítési könyvben.
1 nyeremény	10,000 „	
3 nyeremény egyenkint 5000 forinthal	15,000 „	
10 „ „ „	10,000 „	
20 „ „ „	500 „	
100 „ „ „	100 „	
200 „ „ „	50 „	
3000 sor. „ „ „	10 „	
	15,000 „	
	30,000 „	

A húzás visszavonhatatlanul 1892. évi június 23-án történik.

■ Egy sorsjegy ára 2 frttal o. é. van megállapítva. ■

Sorsjegyek kaphatók a lottó-igazgatóságnál Budapesten (Pest, fővámház félmelet), hová a megrendelt sorsjegyek ára postautalvány mellett előre beküldendő; valamennyi lottó-, sós és adóhivatalnál; a legtöbb postahivatalnál, a bécsi „Mercur”-kál és minden városban és nevezetesebb helységeben felállított egyéb sorsjeggyűjtő központnál.

Budapesten, 1892. április hó 1-én.

4-3

M. kir. lottó-igazgatóság.

!!Verseny nélkül!!!

Több ezer

Szövet-vég és Szövet-maradék

tavasza és nyárra.

Szövet közönséges, jó és szép. 3.10 méteres, teljes úri öltözetre vagy Menciafőrra elég, csak 3-6 ft.

Szövet jobbféle, modern, 3.10 méter csak 8-10 ft

Szövet legfinomabb mintás, 3.10 méter csak 12-15 ft.

Szövet fekete, szalonöltözékhez 3.25 méteres csak 7.80-10.50 ft.

Szövet finom, egy übercsherre való legújabb színben, 2.10 méter csak 4-8 ft.

Szövet Himalaya-női esőköpenyhez, legmodernebb 8 méteres 6-7 ft

Szövet vagy Kammgarn egy modern úri nadrághoz 2.50-5 ft.

Nyári loden egy úri kabáthoz 1.50 méteres 3.60 kr.

Nyári kammgarn vagy lenszövetből egy öltönyre való 3-5 ft.

Szövet egy mellényhez, legmodernebb 48 krtól 2 ftig.

Szövet árúk minden fajban, a főtisztelendő klerus vagy uniformisok, erdészek és túszták számára nagyon olcsók.

Szövet mustrák díjtalanul és bérmentve küldetnek.

Küldés:

utánvételre vagy előleges fizetésre.

Garantia:

Meg nem felelő árúkra készpénzben és bérmentve visszaadatik.

D. Wassertrilling
szövetkereskedő.

Boskovitz, Brünn mellett. 16-14

A „Szentesi Hengermalom Részvénytársaság” list raktárában (Haris ház, Bányai József utódai kereskedése mellett) a következő jutányos árak mellett árúsítatják a list:

0	1	2	3	4	5	6	7
15.50	15.—	14.50	14.—	13.50	13.—	12.—	10.50

Szitált 11.50, korpás 10 ft, derce 4 ft. 6-4

Margit

GYÓGYFORRÁS

MAGYAR SELTERS.

Borral használva a legegészségesebb ital.

Van szerencsénk teljes tisztelettel tudatni, hogy Margit telepünkön a „Margit” (Magyar Selters) gyógyviznek eddig is legjobb rendszerű kezelését újra tökéletesítettük. Gyógyvizünket új czimkével ellátott új alakú, az eddigieknél erősebb üvegekben, a viznek változatlanul maradását biztosító erős dugaszalással és ónkapak-elzárással hoztuk forgalomba, mely újításra szives figyelmet felhívjuk.

Dr. Karlovsky utóda
a Margit gyógyforrás igazgatója.

Orvosi bizonyítványok.

1892.

Dr. KORÁNYI FRIGYES.

kir. tanácsos, egyetemi tanár, a budapesti m. kir. tud. egyetem I. belgyógyászati kórodiájának igazgatója.

A Margit (Magyar Selters) gyógyvizet sokszorosan használván, úgy magánykórlatomban mint a vezetésem alatt álló egyetemi kórodián azt jó hatásúnak találtam: a nyákhártyák, főleg a gyomor és légutak nyákhártyáinak hurutos bántalmainál. A használatban levő egyéb vizektől, melynek a Seltersi, Radeini, Vichy stb. különbözik e víz csakélyebb szabad szénaszav tartalmánál fogva, s azért oly esetekben, midőn vérzések lehetősége forog fenn vagy a vérkeringési szervek izgatásától kell tartani, a szénsavdúsabb vizek fölött előnnyel bír.

Dr. KÉTYL KÁROLY,

egyetemi tanár, a budapesti m. k. tud. egyetem II. belgyógyászati kórodiájának igazgatója. A „Margit” (Magyar Selters) gyógyforrás vizét, mely a tiszta szikleges ásványvizek sorába tartozik, részint magánykórlatomban, részint a vezetésem alatt álló egyetemi belgyógyászati kórodián, hosszú idő óta használom, s azt a gyomor, belek, húgyhólyag, főleg pedig a légzőszervek hurutos bántalmainál legjobb eredménnyel alkalmaztam. É viz más hason vegyi összetételű vizek közt, mint a Seltersi, Gleichenbergi, Giesstübbli stb. kisebb szabad-szénaszav tartalmánál fogva bír előnnyel.

Kirándulások
főraktár:

ÉDESKUTY L.

Budapesten, Erzsébetvár 8. sz.

cs. és kir. és szerb. kir.
udv. ásványviz-szállítónál

Ugyszintén kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

LEGOLCSÓBB KÖNYVNYOMDA

A „SZENTES és VIDÉKE” KÖNYVNYOMDÁJA

FOLYÓIRATOK
KÖNYVEK
ZÁRMÉRLEGEK

KÖRLEVELEK
KERESKEDŐI
NYOMTATVÁNYOK

Névjegyek
készítség — — 50 kópétól
aranyszegélyű — — 1 forint
papírja 100 darab

Hozzávetelők
Egyeztetési kártyák
valóban kiválóan

Menyegzői
Báti Meghívók, Tánczrendek

Diszkmányok

Szalag-aranyozás

Diszmunkák

több színnyomásban is

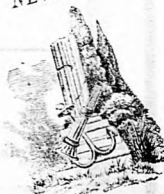
RAKTÁRON:
ÜGYVÉDI
NYOMTATVÁNYOK
KÖTELEZVÉNYEK
ADÓINTÓ.
C Z É D U L Á K
JUTÁNYOS ARBAN

S Z Á M L Á K
LEVÉLPAPIROK ES
BORITÉKOK
J E G Y Z É K E K
VONALOZOTT
ÜZLETKÖNYVEK
RENDELÉS SZERINT

GYÁSZJELENTÉSEK

GYÁSZSZEGÉLYŰ
NÉVJEGYEK

„SZENTES és VIDÉKE”

SZERKESZTŐSÉGE ÉS HIRLAPKIADÓHIVATALA
(ÖZV. FRIED JÓZSEFNÉ URNÓ HÁZÁBAN) I. T. 265. SZ.

ELŐFIZETÉSEKET ELFOGAD — HIRDETÉSEKET VALAMINT NYILTTÉRI KÖZLEMÉNYEKET
A LEGJUTÁNYOSABBAN SZÁMIT FEL.

